

Enfortir-nos per enfortir la justícia global

Pla estratègic 2020-2025

Enfortir-nos per enfortir la justícia global

Pla estratègic 2020-2025

Presentació

Els darrers anys hem anat comentant en les diferents reunions i trobades d'Agermanament, la necessitat d'abordar l'elaboració d'un Pla Estratègic que ens permetés parar a reflexionar sobre la nostra activitat i fer el que ara se'n diu posar els llums llargs més enllà del dia a dia.

La nostra contrapart al Camerun, ASAFRO (Agermanament sans frontières), ja ho havia fet i aquesta necessitat d'adaptació als canvis que s'estan produint a tots els nivells, ho havia convertit en inexcusable. No podíem parar -aquí serveix la teoria de la bicicleta que diu que si et pares, caus- però sí que ens podíem donar un temps per a la reflexió. En primer lloc, necessitàvem replantejar la nostra organització interna que havia quedat desfasada. En segon lloc, no podíem ajornar més veure si el que estàvem fent al Camerun era realment el que calia fer o simplement anàvem arrossegats per la inèrcia del que havíem fet sempre. En tercer lloc, calia obrir portes a noves formes de finançament que garantissin el futur. I finalment, en quart lloc, calia adaptar-nos als grans canvis en els canals de comunicació que desbloquegessin les inèrcies a quedar tancats en nosaltres mateixos, quan avui qui no treballa en xarxa està condemnat a la irrellevància. D'aquests quatre punts van sortir els quatre eixos que han estat el fil conductor d'aquesta primera fase del Pla Estratègic.

El potent passat d'AGERMANAMENT—més de 50 anys de vida—és una riquesa convertida en un actiu que no podem perdre. Però en el trànsit cap a l'AGERMANAMENT SENSE FRONTERES dels actuals anys 20 del segle XXI ens veiem obligats a deixar llastre, o almenys a seleccionar acuradament de quina força humana i recursos materials ens hem de dotar per la nova travessia. El trànsit, que està fent tota la Cooperació Internacional des dels models assistencials al que en dèiem el Tercer món, fins als projectes i programes amb voluntat transformadora de les estructures tant del sud com del nord, és a dir als països empobrits i als enriquits, ens obliga a posar la mirada en la Justícia Global i a reflexionar i replantejar moltes coses i moltes certeses amb les que hem caminat fins ara.

Un dels actius reconegut amb qui treballem és la contrapart ASAFRO, especialista en desenvolupament rural a la Regió Centre del Camerun i responsable de l'elaboració de nombrosos PDL (Plans de Desenvolupament Local) a diversos municipis. Aprofitar millor

aquesta expertesa i coneixement ha de ser clau en els propers anys per millorar la qualitat dels nostres projectes.

Tot el procés d'elaboració d'aquest document ha suposat la participació de tots els membres actius d'Agermanament que han volgut manifestar els seus punts de vista o han volgut debatre en els fòrums que hem constituït sota els quatre eixos comentats: Eix 1: Desenvolupament de projectes; Eix 2: Organització interna; Eix 3: Recursos financers; Eix 4: Comunicació i sensibilització. Hem tractat de recollir el màxim d'aportacions i així enriquir el resultat final que ara teniu a les mans. Serà en l'aterratge d'aquest document a la realitat dels propers 5 anys, el que li donarà sentit al treball fet i aquí us convoquem a tots a incidir en l'Agermanament del futur. També hem incorporat l'opinió de professionals externs que ens han ajudat des de la seva expertesa i la distància que dóna contemplar a una organització des de fora. Cal dir que aquestes aportacions han estat especialment valuoses.

Pel que fa al contingut del Pla Estratègic veureu com la «Missió, visió i valors» enllaça amb l'esperit fundacional que podia ser subscrit fa 50 anys com creiem que ho serà d'aquí 50 més. Potser canvien algunes paraules, però el sentit que corre pel fons és semblant. La prioritat geogràfica per als propers 5 anys continua sent l'Àfrica Subsahariana i en concret el Camerun. Les dones i els joves passen a constituir els beneficiaris prioritaris dels nostres projectes i les polítiques a la recerca de la igualtat de gènere i els drets humans dins els objectius de l'Agenda 2030 de Nacions Unides.

Antoni Cabré

Director d'Agermanament sense fronteres

Missió

Agermanament sense fronteres som una associació que promou la cooperació per al desenvolupament de col·lectius vulnerables en pro de la justícia global.

Visió

Volem ser una associació de referència en el territori català en la promoció de la cooperació per al desenvolupament a l'Àfrica subsahariana, especialment al Camerun. En aquest sentit treballem per:

- Oferir oportunitats per a transformar i millorar la vida de col·lectius vulnerables.
- Impulsar la sensibilització, l'acció voluntària i la cultura de la solidaritat.
- Generar confiança a la societat en la realització dels projectes de l'organització.

Valors

Agermanament sense fronteres ens inspirem en un conjunt de valors a l'hora de planificar i desenvolupar la nostra activitat:

Transparència	Actuem amb responsabilitat i estem oberts a què la ciutadania tingui accés a la nostra activitat social i econòmica.
Participació	Establim processos participatius tant en la constitució dels òrgans de governança com en la presa de decisions sobre les activitats a desenvolupar.
Compromís	Som constants i rigorosos en treballar pels objectius que ens hem proposat.
Inclusió	Reconeixem la diversitat i treballem per la igualtat d'oportunitats entre totes les persones.

Eixos estratègics

Eix 1: Desenvolupament de projectes

Agermanament sense fronteres compta amb una trajectòria de més de seixanta anys en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament. En el transcurs d'aquestes dècades s'han fet moltes coses, i molt importants, però els models de cooperació han anat evolucionant i això exigeix a Agermanament haver-se de replantejar el model de cooperació que vol aplicar en els seus programes, per trobar paradigmes més horitzontals, més transformadors i recíprocs entre els països del nord i els països del sud.

Objectiu

Determinar el model de cooperació d'ASF, i establir les característiques i execució dels programes, en base a la promoció dels drets fonamentals.

Accions estratègiques

Model de cooperació

- Transitar d'un model de cooperació assistencial i vertical, que dóna només assistència material al sud cap a un model de cooperació més transformador i horitzontal, basat en una lògica de modificació d'estructures i d'intercanvi d'experiències i maneres de fer entre el sud i el nord.
- Sensibilitzar i educar la ciutadania del nord en relació a la situació dels països del sud.

Característiques dels projectes

- Impulsar projectes transformadors que millorin les condicions de vida de les persones (drets fonamentals), intentant resoldre els problemes de base.
 - ✓ Acompanyar els projectes de formació continuada (cultius agrícoles, alimentació, promoció de la salut, educació, etc.)
- Fomentar projectes que beneficiïn el màxim nombre de persones, focalitzats en associacions que impulsin el cooperativisme. S'evitaran els projectes que els beneficiaris siguin persones individuals.
- Promoure projectes econòmicament sostenibles, que no creïn dependència econòmica.
 - ✓ Incorporar estudis de viabilitat econòmica abans de l'aprovació dels nous projectes.
 - ✓ Revisar els projectes que no s'adeqüen al model de cooperació d'ASF i analitzar com es poden reconduir.
- Crear projectes amb la participació tant de les persones que viuen al Camerun com dels migrants provinents del Camerun que viuen a Catalunya (codesenvolupament).

- Les propostes dels projectes han de sorgir dels propis camerunesos/es i no d'un desig dels ciutadans del nord.
- Les propostes que es generin les aprovarà la Junta directiva (mecanismes de governança participativa), prèvia aprovació de la contrapart.
- Prioritzar els projectes en nuclis de població rurals, tot i que es poden valorar projectes en zones urbanes.
- Donar prioritat als col·lectius de dones per fomentar el seu empoderament, i a col·lectius de joves per facilitar-los mitjans de vida que evitin la necessitat d'emigrar.
- Contemplar l'aspecte ecològic i la perspectiva de gènere.
- Fomentar projectes institucionals (municipalistes o empresarials) que posin en relació ajuntaments-empreses de Catalunya i organitzacions del Camerun per tal que puguin aprofitar llurs sinergies.

Execució dels projectes

- Vincular els projectes amb l'expertesa de la contrapart.
 - ✓ Valorar la possibilitat de treballar amb noves contraparts.
- Fer el seguiment i l'avaluació dels projectes conjuntament amb la contrapart.

Eix 2: Organització interna

Per tal de poder complir amb les finalitats pròpies d'Agermanament sense fronteres és necessari enfortir l'estructura interna que presenta febleses tant pel progressiu envelliment dels seus membres com per la manca de persones dedicades al funcionament de l'associació, tant des de l'oficina tècnica com de les delegacions. El fet que en els darrers anys s'hagin revitalitzat diferents delegacions pel territori català fa pensar que Agermanament té possibilitats d'enfortir la seva estructura interna per complir la seva missió.

Objectiu

Enfortir l'estructura interna d'ASF per garantir el propòsit de l'organització, mantenint-ne el seu esperit comunitari.

Accions estratègiques

Organització interna d'ASF

- Estudiar la possibilitat de crear delegacions territorialment més àmplies.
- Impulsar el creixement, rejuveniment, vitalitat, autonomia de funcionament i sentiment de pertinença en les delegacions.
- Mantenir les àrees organitzatives de: 1) Programes de cooperació; 2) Economia i assessoria jurídica; 3) Comunicació i sensibilització.
- Formar una Junta directiva on hi hagi representació de les delegacions territorials i les àrees organitzatives.
 - ✓ La Junta directiva escollirà una Comissió executiva que es reunirà regularment per donar agilitat a la gestió del dia a dia.
 - ✓ La Junta directiva es reunirà trimestralment de forma ordinària i debatrà i aprovarà les qüestions plantejades per la Comissió executiva. En cas de necessitat es podran fer reunions extraordinàries.
 - ✓ La Junta directiva instaurarà estructures d'organització flexibles, participatives i de treball enxarxa.
- Reforçar l'oficina tècnica perquè la responsabilitat recaigui en diferents persones, i redefinir tasques amb les delegacions.
 - ✓ Externalitzar serveis que no es puguin assumir i es considerin fonamentals per al funcionament de l'organització.
- Promoure la participació i el voluntariat entre els socis, col·laboradors i la ciutadania en general per a implicar-se en tasques organitzatives.

Relació amb la contrapart

- Evitar la realització de qualsevol projecte sense una contrapart.
- Consolidar el que funciona amb la contrapart actual ASAFRO.

- Sistematitzar l'anàlisi de la informació que arriba d'ASAFRO, la revisió d'acords i la comunicació de la informació.
- Valorar la possibilitat de treballar amb altres contraparts perquè s'ajustin a la tipologia dels projectes.
 - ✓ Les contraparts han de ser Associacions sense ànim de lucre, de dret camerunès i degudament legalitzades.

Socis, col·laboradors i simpatitzants

- Establir tres modalitats per formar part d'ASF:
 - ✓ Socis de ple dret: persones que accepten les finalitats de l'associació i es comprometen al seu sosteniment econòmic. (El donant es considerarà soci i el soci que deixa de pagar quota es considera soci inactiu per un període de 2 anys i en les Assemblees té dret a veu però no a vot).
 - ✓ Col·laboradors: persones que treballen activament en l'associació però no opten per ser alta com a membres de ple dret, o no reuneixen les condicions per ser-ho.
 - ✓ Simpatitzants: persones que tenen interès en les finalitats de l'associació i volen rebre informació de les seves activitats.

Eix 3: Recursos financers

La captació de fons és imprescindible per portar a terme la nostra activitat. En els darrers balanços financers hem experimentat un lleuger repunt dels ingressos després de la davallada en els ingressos institucionals a causa de la crisi econòmica dels anys 2008 i següents. Cal aprofitar aquesta dinàmica de creixement, associada a l'augment de credibilitat social, per augmentar recursos financers i invertir-los amb la màxima eficiència i eficàcia possibles. Tot i així els darrers aconteixements a l'entorn de la pandèmia de la Covid-19, està creant moltes incerteses sobre la repercussió econòmica que tindran i com pot afectar als recursos destinats a la cooperació internacional. Caldrà fer un seguiment acurat dels previsibles canvis que s'aniran produint.

Objectiu

Incrementar els recursos financers per augmentar la proporció i l'impacte del treball d'ASF.

Accions estratègiques

- Analitzar la racionalització de l'estructura i l'eficàcia i l'eficiència econòmica dels projectes, a partir del treball amb pressupostos.
- Dissenyar una estratègia de captació de recursos amb les administracions públiques, ja sigui directament o bé a través del Fons Català de Cooperació, i que vagi acompanyada d'accions de sensibilització.
- Iniciar contactes amb fundacions, corporacions, empreses que no entrin en contradicció amb la missió d'ASF. (Es recomana establir uns criteris ètics en la captació de fons d'aquestes institucions).
- Dissenyar una estratègia de captació de nous socis i increment d'aportacions dels socis actuals.
- Desenvolupar iniciatives per a donacions finalistes/ocasionals. (Es suggereix una prova pilot amb un projecte en el qual es faci un retorn als donants de l'impacte que ha tingut la seva aportació econòmica).
- Dissenyar un pla d'activitats per enfortir les delegacions amb la idea que puguin generar més activitat econòmica.
- Explorar la col·laboració amb l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

Eix 4: Comunicació i sensibilització

La comunicació és molt important perquè permet fer arribar el missatge d'Agermanament sense fronteres tant als socis, col·laboradors i simpatitzants com a la societat en general. En aquest sentit el desenvolupament d'uns instruments de comunicació adequats és fonamental pel creixement i per la legitimació de l'associació. Al mateix temps també cal vetllar perquè tant la comunicació com l'educació pel desenvolupament contribueixin a incrementar el nivell de sensibilització de la ciutadania.

Objectiu

Dinamitzar la comunicació i la sensibilització tant en el si d'ASF com en el conjunt de la societat catalana.

Accions estratègiques

Comunicació

- Elaborar documents comuns de presentació d'ASF i de les activitats que desenvolupa.
- Elaborar un pla de comunicació que reforci la marca d'ASF, tenint en compte els següents criteris:
 - ✓ Donar valor a la història d'ASF com a tret diferencial.
 - ✓ Explicar el què es fa i el perquè es fa (divulgar missió i visió) i el per qui es fa.
 - ✓ Treballar en diferents nivells de comunicació: comunicació ràpida i breu i comunicació llarga i profunda.
 - ✓ Intentar informar i quan sigui possible incentivar la participació.
 - ✓ Incorporar noves llengües.
 - ✓ Vetllar per la sostenibilitat. Tot i la tendència a la comunicació digital no eliminar totalment el paper.
- Enfortir l'estructura comunicativa de les delegacions.
- Unificar logotips d'ASF
- Actualitzar el banc d'imatges
- Realitzar anualment una jornada de portes obertes.

Sensibilització

- Crear un grup que estudiï com promoure activitats de sensibilització / educació pel desenvolupament (EpD).
- Establir criteris per a les activitats de sensibilització desenvolupades sota el paraigua d'ASF.
- Crear un grup que es dediqui al treball en xarxa, principalment a través de Lafede.cat, tant per a tasques de cooperació i sensibilització, com en accions de defensa dels drets fonamentals.